

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060302

DOM
2023-08-22
Stockholm

Mål nr
M 7979-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-05-25 i mål nr M 5438-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

M.N

Motpart

Klippans kommun
264 80 Klippan

Ombud: Advokaterna P.G och D.R

SAKEN

Va-avgifter för fastigheten A i Klippans kommun _____

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens dom.

Dok.Id 1949164

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M.N har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska ogilla Klippans kommuns talan i målet eller i vart fall förplikta honom att betala ett lägre belopp än mark- och miljödomstolen gjort. Han har vidare yrkat att ränta inte ska utgå eller i varje fall endast utgå för en kortare tidsperiod än mark- och miljödomstolen bestämt samt att han inte ska åläggas att ersätta kommunens rättegångskostnad i mark- och miljödomstolen.

Klippans kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har stått fast vid vad de anförde i mark- och miljödomstolen samt gjort bland annat följande tillägg och förtydliganden.

M.N

Han gör gällande att anläggningsavgiften ska bestämmas i enlighet med det avtal som han träffade med kommunen i samband med att han 2005 anmälde sin fastighet för va-anlutning. Det innebär att avgiften ska uppgå till 65 950 kr, vilket belopp han redan erlagt. Om så inte sker ska domstolen fastställa att avgiften ska beräknas **i första hand** utifrån den va-taxa som gällde när han våren 2006 aviserades uppgift om servisläge, **i andra hand** utifrån den avgift som var publicerad på kommunens anslagstavla när han hösten 2008 aviserades uppgift om att ledningsdragningen längs Kungsleden förändrats, dock utan att påverka läget för hans servis, **i tredje hand** utifrån den avgift som var publicerad på kommunens anslagstavla när han den 24 februari 2017 aviserades uppgift om att servisen anlagts, **i fjärde hand** utifrån den taxa som var publicerad på kommunens anslagstavla när han den 15 augusti 2017 aviserades koordinatuppgifter om servisläge och **i femte hand** utifrån den taxa som var publicerad på kommunens anslagstavla när kommunen den 15 mars 2019 upprättade hans faktura.

Vid kontrollräkning av den debiterade anläggningsavgiften har han fått fram att denna skulle uppgå till 125 075 kr om betalningsskyldighet – som kommunen påstått – inträtt den 8 mars 2019, i stället för av kommunen debiterade 128 176 kr. I ett yttrande till mark- och miljödomstolen anförde kommunen att anläggningsavgifterna, trots kommunfullmäktigebeslut om årlig indexuppräknings, inte uppräknats förrän 2019 samt att de indexuppräknade prisuppgifterna införts i taxan på kommunens hemsida först i juli 2019. Den debiterade anläggningsavgiften är felaktig då den inte är beräknad enligt den taxa som redovisades på kommunens digitala anslagstavla när fakturan upprättades.

Kommunen har fördröjt ärendet med drygt sju månader genom att inte omgående hantera tvisten i enlighet med vad kommunens va-taxa föreskriver. Kommunen har tagit initiativet till att stämma honom inför domstol och anlitat juridisk expertis. Ändå har kommunen vid varje föreläggande från mark- och miljödomstolen begärt förlängd svarstid uppgående till totalt 96 dagar. Därutöver har kommunen fördröjt handläggningen genom att ge in ofullständig fullmakt. Han anser att kommunens sätt att hantera ärendet och sköta processföringen varit så bristfälligt att han inte kan åläggas att betala ränta för den tid kommunen fördröjt processen. Vad gäller mark- och miljödomstolens handläggning vill han framhålla att domstolen i april 2020 meddelade honom att det på grund av Folkhälsomyndighetens rekommendationer i anledning av Covid-19 bedömdes vara lämpligare med skriftlig förberedelse i stället för att kalla till ett sammanträde för muntlig förberedelse. Han anser att han inte ska betala ränta för den utökade handläggningstid som detta har lett till.

Underlaget för kommunens fullmakt för ombudet bör granskas. Det är kommunstyrelsen som har att avgöra om och när talan mot fastighetsägare ska väckas vid domstol.

Klippans kommun

Kommunen bestrider att förbindelsepunkt förmedlats den 24 februari 2017 eller innan dess. Kommunen har fortlöpande fört dialog med M.N om lämplig

placering av förbindelsepunkt och 2018 informerat honom om att planerat servisläge ändrats. Den 8 mars 2019 anvisade kommunen per brev servisläget.

Kommunen bestrider att avtal rörande vatten och avlopp ingåtts 2005. Avtal om avgiftsfrågor som regleras i taxeföreskrifter får inte ingås. Avtal av det slaget blir utan verkan.

Kommunen har påfört M.N en lägre anläggningsavgift än vad som föreskrevs i den taxa som gällde vid tidpunkten för meddelandet av förbindelsepunktens placering. Skyldigheten för honom att betala anläggningsavgiften uppkom 2019, men avgiften har beräknats enligt den taxa som gällde för 2018. Att så skett beror på att tjänstemän missförstått dialogen som förevarit med M.N och misstagit sig i fråga om när servisläget faktiskt har aviserats. Detta har gynnat M.N. Taxan har inte varit oförändrad under perioden 1 maj 2017 – 30 juni 2019. Av taxan framgår att indexuppräknings skett.

Anläggningsavgifter för bostadsfastigheter inbegriper a) servisavgift, b) förbindelsepunktsavgift, c) tomtavgift, d) lägenhetsavgift och e) dagvattenavgift. I detta fall har debitering skett för de fyra första avgiftsslagen och reduktion i enlighet med vad som föreskrivs i taxan för de tre första.

Varken kommunens processföring eller mark- och miljödomstolens handläggning motiverar att räntan sätts ned. Beslutad dröjsmålsränta är korrekt. Vad gäller klagandens invändning om talans anhängiggörande kan konstateras att varken betalningspåminnelser, ansökan om betalningsföreläggande eller ansökan om stämning rörande avgifter grundande på taxa utgör annat än verkställighetsåtgärder, vilka kan vidtas utan någon särskild delegation. Oavsett detta faller inte åtgärden inom de områden för vilka delegeringsförbud råder enligt 6 kap. 38 § kommunallagen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning i fråga om vid vilken tidpunkt M.Ns avgiftsskyldighet inträdde,

nämligen den 8 mars 2019. Kommunen har här, efter föreläggande av Mark- och miljööverdomstolen, förtydligat hur det fakturerade beloppet beräknats och domstolen finner att beräkningen är i enlighet med den taxa kommunen tillämpat. Att kommunen tillämpat taxan innan 2019 års indexuppräknings har varit till M.Ns fördel. Med hänsyn till detta och då vad som i övrigt förekommit inte leder till några andra bedömningar ska mark- och miljödomstolens dom fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2023-09-19

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Rikard Backelin, referent, Marianne Wikman Ahlberg och Åsa Hanna.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-05-25
meddelad i
Växjö

PARTER

Kärande

Klippans kommun
264 80 Klippan

Ombud: Advokat P.G

Svarande

M.N

SAKEN

Va-avgifter för fastigheten A i Klippans kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktigar M.N att till Klippans kommun betala 62 226 kronor jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 maj 2019 fram till dess full betalning erlagts.

M.N ska också ersätta Klippans kommun för rättegångskostnader med 2 800 kr för ansökningsavgift jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess full betalning erlagts.

BAKGRUND

Klippans kommun ansökte den 19 november 2019 om stämning med yrkandet att mark- och miljödomstolen ska förplikta M.N att erlägga anläggningsavgift för vatten och spillvattenavlopp till Klippans kommun. M.N äger fastigheten A i Klippans kommun. Fastigheten är belägen inom verksamhetsområde för allmän VA där Klippans kommun är huvudman.

YRKANDEN M.M.

Klippans kommun (käranden) yrkar att mark- och miljödomstolen ska förplikta M.N att till kommunen utge 62 226 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 1 maj 2019 till dess betalning sker.

Kommunen yrkar därutöver att mark- och miljödomstolen ska förplikta M.N att till kommunen utge ersättning för ansökningsavgift med ett belopp om 2 800 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från dagen för dom i målet.

M.N (svaranden) bestrider käromålet.

Han yrkar å sin sida att domstolen ska fastställa att förbindelsepunkt både upprättades och meddelades honom i samband med hans anmälan 2005 och att han därmed har att erlägga anläggningsavgift i enlighet med kommunens erbjudande från 2003.

GRUNDER

Käranden anför till stöd för sitt käromål bl.a. följande.

M.N är lagfaren ägare till fastigheten A i Klippans kommun. Fastigheten är belägen inom verksamhetsområde för allmänt VA. Förbindelsepunkt för vatten och spillvattenavlopp har upprättats i fastighetens omedelbara närhet. Betalningsskyldighet för anläggningsavgift inträder i och med upprättandet av förbindelsepunkt samt meddelande därom. M.N tillställdes den 8 mars 2019

skrivelse genom vilken han meddelades förbindelsepunktens placering samt att anläggningsavgift skulle komma att debiteras enligt taxa. Anläggningsavgift ska erläggas enligt gällande taxa, vilken antagits av kommunfullmäktige 2011-12-20 med ändring 2017-02-28.

M.N har debiterats anläggningsavgiften genom bifogad faktura som förföll till betalning den 30 april 2019. M.N har den 7 juni 2019 erlagt ett belopp om 65 950 kr men bestritt kravet i övrigt. Bestridandet har huvudsakligen gjorts på grunden att M.N anser att en överenskommelse har ingåtts 2003 om inkoppling mot en anläggningsavgift om 65 950 kr. Någon sådan överenskommelse har emellertid inte ingåtts varför M.N har att erlægga anläggningsavgift enligt taxa.

Då fastighetens behov av vatten och spillvattenavlopp inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt än genom den allmänna va-anläggningen är M.N såsom ägare till fastigheten skyldig att betala den obetalda delen av enligt taxan föreskriven anläggningsavgift vilket uppgår till yrkat belopp.

Kommunen mottog i början av 2000-talet förfrågningar om anslutning till det kommunala vatten- och spillvattenledningsnätet från fastighetsägare med fastigheter vid Kungsledens övre del i Stidsvig. Förfrågningarna föranledde kommunen att initiera arbete med att undersöka intresset för anslutning till kommunalt vatten och avlopp. Arbetet bedrevs i en förstudie för att utreda förutsättningarna för en eventuell utbyggnad av det kommunala vatten- och spillvattenledningsnätet. För ändamålet sammanställde kommunen en allmän informationsenkät med tillhörande svarsblankett daterad den 14 mars 2003. Informationsenkäten utgjorde inte ett anbud om att kommunen skulle tillhandahålla allmänna vattentjänster för 65 950 kr. Översiktskartor som utvisande tänkt placering har bifogats svarsblanketten för att åskådliggöra befintliga ledningar i området. Det är inte fråga om kartor som visar en förbindelsepunkts läge. Den ritning som M.N hänvisar till utgör alltså inte en anvisning om förbindelsepunkt.

Kommunen bedömde att det låga intresset innebar att det saknades ekonomiska förutsättningar för att få till stånd en utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp längs Kungsleden i Stidsvig.

Kommunen har inte beslutat om utbyggnad av va-nätet längs Kungsleden den 26 augusti 2006 och investeringsplanen utgör inte en del av ett sådant beslut.

Den 8 mars 2019 meddelades M.N om att kommunen hade bestämt en förbindelsepunkt för den allmänna va-anläggning och tillika informerades han om förbindelsepunktens läge i omedelbar närhet till hans fastighet A. Kommunen dessförinnan har inte upprättat eller anvisat någon förbindelsepunkt för den fastigheten.

Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) innehåller en bestämmelse som reglerar vad som får avtalas om avgifter. I 38 § LAV föreskrivs att huvudmannen får komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter. Kommunen har efter utbyggnad av den kommunala va-anläggning påfört avgifter för vatten och avlopp. Kommunen har tillämpat gällande VA-taxa när man har påfört M.N avgifter som regleras i taxan.

Det måste vara uppenbart – bl.a. med hänsyn till den strikta offentlighetsrättsliga regleringen, den långa tidsutdräkten, Länsstyrelsen Skånes föreläggande och Statens Vårnämnds beslut – att kommunen i projekteringsfasen varken har fattat beslut om utbyggnad eller ingått avtal om tillhandahållande av allmänna vattentjänster med enskilda fastighetsägare. Mot denna bakgrund är den aktuella fordran lagligen grundad och korrekt.

Svaranden anför till stöd för sin inställning bl.a. följande.

Hans argument och sakskaäl för bestridande av fordran har inte beaktats vare sig av politiker eller förvaltning i Klippans kommun. Det är inte på hans begäran som ärendet avgörs i domstol. Kommunen bör mot denna bakgrund svara för kostnaderna avseende ansökningsavgiften. Som följd av detta föreligger ingen grund för att debitera ränta.

Det finns en bindande överenskommelse om annan anläggningsavgift än den som kommunen nu begär. Det finns således också ett tidigare beslut om upprättande av förbindelsepunkt än det som kommunen hänvisar till.

I början av 2000-talet förde kommunen en va-dialog med fastighetsägarna längs Kungsleden i syfte att motivera dem att ansluta sina fastigheter till det kommunala va-nätet. Med stöd av ett från kommunen förlängt erbjudande om va-anslutning, daterat 2003-03-14, anmälde han under hösten 2005 sin fastighet för va-anslutning. Förbindelsepunkten skulle förläggas i direkt anslutning till fastighetsinfarten och anläggas så snart fyra fastighetsägare hade antagit kommunens erbjudande. När han våren 2006 efterhörde med kommunen när inkoppling kunde väntas, fick han till svar, att erforderliga kommunala beslut ännu inte fattats i ärendet. Tekniska kontoret hade i sitt förslag till budget för va-verksamheten föreslagit kommunfullmäktige att anslå 2 miljoner kronor för utbyggnad av va-nätet längs Kungsleden. Därmed var förbindelsepunkten för hans fastighet upprättad, anvisad och på gång att finansieras.

Kommunfullmäktige beslutade om va-utbyggnaden genom att i beslut den 26 augusti 2006 (§ 66) anslå 2 miljoner kronor till utbyggnad av den kommunala va-anläggningen längs Kungsleden under 2007. Därmed var en utbyggnad av den kommunala va-anläggningen längs den södra delen av Kungsleden finansierad.

Länsstyrelsen förelade med stöd av 6 och 51 §§ LAV kommunen att i tre etapper ordna en allmän vatten- och avloppsanläggning längs Kungsleden. Den första etappen, som omfattade hans fastighet, skulle vara beslutad och tagen i drift senast den 30 april 2014. Därmed var det av va-verket 2003 konstaterade behovet av utbyggnad av den kommunala va-anläggningen längs den södra delen av Kungsleden, fastställt av länsstyrelsen.

Statens va-nämnd fastställde, efter det att kommunen hade överklagat länsstyrelsens föreläggande, i dom den 19 mars 2015 länsstyrelsens föreläggande i den del som det omfattade va-utbyggnad i den södra delen av Kungsleden.

Enligt va-taxan, punkt 4.5, gäller, att anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

I Allmänna bestämmelser för brukande av Skåne Nordvästs kommuners allmänna vatten- och avloppsanläggningar, ABVA, fastställda av kommunfullmäktige 2008-10-28, uppges att avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Han har den 5 juni 2019 betalt 65 950 kr för sin va-anslutning i enlighet med antaget erbjudande 2005 samt informerat kommunen om detta.

Hanteringen av va-utbyggnaden längs Kungsleden har pågått sedan tidigt 2000-tal och har varit rörig och motsägelsefull. De löften och utfästelser som kommunstyrelsens ordförande under hand givit om villkor med mera för va-utbyggnad och som finns dokumenterade i bland annat minnesanteckningar och protokoll är dock bindande för kommunen.

Kommunen anser sig våren 2003 ha tillställt honom en intresseförfrågan angående va-anslutning därför att skrivelsen är rubricerad Intresseundersökning. Intresseundersökningen innehåller dock ett klart och tydligt erbjudande (genom orden ”Vi erbjuder er att ansluta...”). Det är innehållet i ett dokument — inte rubriken — som avgör vilken typ av dokument det är.

Kommunen gör gällande att den skrivelse som utsändes till fastighetsägarna i början av 2003 var en undersökning rent allmänt om hur fastighetsägarna såg på kommunal va-anslutning. Så var det inte. Kommunen hade dock inte för avsikt att inledningsvis utvidga verksamhetsområdet längs Kungsleden utan istället teckna avtal med de fastighetsägare som var intresserade av att koppla in kommunalt va och först när man hade kopplat in tillräckligt många på frivillighetens väg inrätta verksamhetsområde för att tvinga de resterande till inkoppling. Mot denna bakgrund var det helt naturligt att gå ut med en sådan förfrågan.

När grävmaskinen 2017-01-27 kommit fram till hans garageinfart och han i terrängen kunde se var förbindelsepunkten skulle förläggas, fick han en skrivelse från kommunen, i vilken han kunde se var förbindelsepunkten skulle anläggas. Såväl den ritning han fick, som det läge entreprenören var honom behjälplig att lokalisera i gropen överensstämde relativt väl med det läge han informerades om, när han anmälde sin fastighet för va-anslutning hösten 2005. Va-ledningen besiktigades och godkändes 2017-03-27. Då fick han på ort och ställe en tydlig bekräftelse från kommunen på var hans förbindelsepunkt var upprättad och anlagd.

Genom Kommunfullmäktiges beslut 2017-03-28, § 32, om utvidgning av verksamhetsområdet för va längs Kungsleden, blev han inte bara informerad om den anlagda förbindelsepunktens läge. Han var dessutom skyldig att ansluta sin fastighet till den kommunala va-anläggningen.

Om förspelet från 2005 kring anslutningen av hans fastighet inte funnits utan det hela haft sin början med va-nämndens dom 2015, så hade betalningsskyldighet för anläggningsavgift för hans fastighet uppkommit när han 2017-02-24 fick slutlig information om läget på den då sedan nästan en månad tillbaka anlagda förbindelsepunkten. Anläggningsavgiften ska i så fall beräknas med utgångspunkt i va-taxan i februari månad 2017, vilket skulle innebära en anläggningsavgift om 88 271 kr. Hans anläggningsavgift ska dock beräknas baserat på den taxa som gällde 2005.

Kommunen gör gällande att ekonomiska förutsättningar för att få till en utbyggnad av verksamhetsområdet längs Kungsleden, pga bristande intresse hos fastighetsägarna, har saknats och att anslutningspunkt meddelades den 8 mars 2019. Detta är dock fel. Kommunstyrelsens arbetsutskott konstaterade 2003-11-12, § 256, att det med det intresse som då fanns hos fastighetsägarna för frivillig anslutning genom avtal om va-anslutning inte fanns ekonomiska förutsättningar att genomföra erforderlig va-utbyggnad. Hade det istället handlat om att utvidga verksamhetsområdet med skyldighet för fastighetsägarna att ansluta, så hade de ekonomiska förutsättningarna varit en helt annorlunda. Nu valde kommunen att driva frågan vidare genom att försöka få fler att frivilligt ansluta sina fastigheter, vilket man lyckades med. Dessutom anslog kommunfullmäktige 2 miljoner kronor i budget 2007 till utbyggnaden. Anslutningspunkt meddelades hösten 2005 och stämdes 2017-02-24 slutligt av mot anlagt läge.

Det är anmärkningsvärt, att kommunen mot bakgrund av de utfästelser som gjorts av kommunstyrelsens ordförande, de omfattande va-utredningar som genomförts och den dialog som kommunstyrelsens ordförande fört med aktuella fastighetsägare under tiden fram till kommunfullmäktiges budgetbeslut 2006-08-26, inte medger att kommunen uppträtt på sådant sätt att fastighetsägarna har all rätt att uppfatta att det såväl fattats beslut om va-utbyggnad som överenskommits om och därmed upprättats förbindelsepunkter. De utfästelser som gjorts om utbyggnad och upprättande av förbindelsepunkter är att betrakta som gynnande förvaltningsbeslut.

I den bestridda fakturan angavs att ”Ny taxa gäller från årsskiftet” och hänvisas till kommunens hemsida, men det uppges inget om vilket års prisnivå, som den debiterade anläggningsavgiften utgår från. I inledningen till va-taxan anges att den är fastställd av kommunfullmäktige 2011-12-20, § 92, med ändring 2017-02-28, § 18. Anläggningsavgifterna är indexuppräknade från och med 2019-01-01. Längst ned på varje sida i taxedokumentet står skrivet ” Rev 2019-03”, vilket innebär, att dokumentet senast är reviderat i mars månad 2019. Om hans avgiftsskyldighet hade in-

trätt 2019, så skulle han ha debiterats 125 075 kr och inte 128 176 kr som kommunen nu yrkar. Oavsett om avgiftsskyldighet skulle ha inträtt 2006, 2017 eller i samband med att fakturan upprättades 2019, så är fakturan alltså felaktig.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har med stöd av 42 kap. 18 § första stycket 5. rättegångsbalken (1942:740) avgjort målet utan huvudförhandling. Parterna har slutfört sin talan i målet skriftligen.

Av 2 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) framgår att med anläggningsavgift avses engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän va-anläggning.

Fastighetsägare ska enligt 24 § första stycket LAV betala avgifter för en allmän va-anläggning om fastigheten finns inom va-anläggningens verksamhetsområde och med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

En fastighet har rätt att använda en allmän va-anläggning om fastigheten dels finns inom va-anläggningens verksamhetsområde dels behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på ett annat sätt (16 § LAV). Avgiftsskyldighet för en allmän va-anläggning inträder när huvudmannen upprättat en förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunkten (jfr. 12 och 25 §§ LAV).

Avgifterna ska enligt 31 § LAV bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist. Anläggningsavgifterna ska enligt 32 § LAV bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att anordna va-anläggningen.

I 34 § LAV stadgas vidare att avgifternas belopp och hur avgifterna ska beräknas ska framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som

är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§. Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter. Enligt 38 § LAV får va-huvudmannen komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Avseende skyldighet att betala anslutningsavgift enligt LAV konstaterar domstolen inledningsvis att det rör sig om en tvångsvis uttagen offentligrättslig avgift i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd taxa. För de avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter får huvudmannen ingå enskilda avtal med fastighetsägare. En viktig utgångspunkt för att kunna tillämpa det offentligrättsliga regelsystemet i LAV, med dess rättigheter och skyldigheter i va-förhållandet, är om det finns ett verksamhetsområde där kommunen har en skyldighet att ordna va-tjänster och som medför att fastighetsägarna under vissa förutsättningar blir skyldiga att betala avgifter för va-anläggningen (jfr. prop. 2005/06:78 s.50). Om det finns ett verksamhetsområde, är det kommunens fastställda taxa som ska tillämpas.

Enligt tillämpliga bestämmelser i LAV har avgiftsskyldigheten för M.N inträtt när va-huvudmannen anvisade förbindelsepunkt efter det att hans fastighet A kommit att omfattas av kommunens verksamhetsområde för allmänna va-tjänster. Den intresseförfrågan som skedde 2003 ledde till att kommunen inte avsåg att gå vidare med en utbyggnad av verksamhetsområdet på grund av att det saknats ekonomiska förutsättningar. Kommunen har därefter den 1 mars 2017 färdigställt utbyggnaden av verksamhetsområdet för allmänna vattentjänster efter laga kraftvunnet föreläggande 2015. Fastighetsägaren har anvisats förbindelsepunkt den 8 mars 2019 och det är därför vid denna tidpunkt som betalningsskyldighet inträtt. Utfästelser eller information som lämnats till fastighetsägare före det att ett verksamhetsområde enligt LAV anordnats medför inte någon annan bedömning av vid vilken tidpunkt som avgiftsskyldigheten inträtt och följaktligen inte heller avseende vilken taxa som ska tillämpas för att bestämma avgiftens storlek.

Anläggningsavgift

Av ovan fört resonemang framgår att domstolen bedömer att anläggningsavgiften ska betalas enligt den taxa som gällde vid den tidpunkt när avgiftsskyldigheten inträdde, nämligen den 8 mars 2019. Av detta följer att det är va-taxan som antogs av kommunfullmäktige i Klippans kommun den 20 december 2011, § 92, med ändring 2017-02-28 (§18) som ska tillämpas vid bestämmande av anläggningsavgiftens storlek. Mark- och miljödomstolen bifaller därför kändens yrkande om att M.N ska av domstolen förpliktigas att utge ersättning för anläggningsavgift med återstående del av nämnda avgift till ett belopp om 62 226 kronor.

Ränta på kapitalbeloppet

Klippans kommun har yrkat att svaranden ska förpliktigas att till kommunen utge ränta på kapitalbeloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 1 maj 2019 till dess betalning sker. Att ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå på obetalt belopp från dagen för begäran om betalning framgår av 35 § LAV. Av kommunen åberopad faktura med fakturanummer 10169573 framgår att fakturan förfaller till betalning den 30 april 2019. Kommunens ränteyrkande avseende kapitalbeloppet ska därmed bifallas.

Rättegångskostnader

Enligt 56 b § LAV ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader om inte annat följer av 56 d § eller om det finns särskilda skäl. Av 56 b § andra stycket LAV framgår att bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken ska tillämpas i fråga om kostnad för ansökningsavgift. I 18 kap. 1 § rättegångsbalken stadgas att den som är tappande part ska ersätta motparten för dennes rättegångskostnad.

Eftersom M.N har förlorat målet ska han ersätta kommunens kostnader för ansökningsavgiften om 2 800 kr.

Enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken ska ersättning för rättegångskostnad även innefatta ränta enligt 6 § räntelagen från dagen då målet avgörs till dess betalning sker. Ränta på det angivna beloppet om 2 800 kr ska därför utgå i enlighet med vad kommunen yrkat och som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 15 juni 2022.

Lena Stjernqvist

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson.